

בנק ישראל פרסם היום את תכנית העבודה ואת תקציב הבנק לשנת 2015.

הבנק גיבש את יעדיו לשלוש השנים הקרובות, ואלה ינחו את פעילותו בתקופה זו.

תקציב בנק ישראל לשנת 2015 נמוך ב-5% ביחס לתקציב לשנת 2014.

בנק ישראל מפרסם היום לציבור את עיקרי תכנית העבודה ואת התקציב לפעילותו המנהלית בשנת 2015. המועצה המנהלית של הבנק¹ דנה בתכנית העבודה השנתית שלו, אישרה את התקציב השנתי לפעילותו המנהלית, והניחה את התקציב על שולחנה של ועדת הכספים של הכנסת, כמתחייב מחוק בנק ישראל, התש"ע-2010. התקציב נבנה מתוך מטרה לאפשר לבנק לבצע את תפקידיו ולהשיג את יעדיו המרכזיים לשנה זו.

בנק ישראל השלים בימים אלו תהליך אסטרטגי של הגדרת יעדי הבנק לשנים 2015–2017. יעדים אלו ניצבים ביסוד תכנית העבודה והתקציב לשנת 2015, והם גובשו בהתחשב בתמורות ובאתגרים הצפויים במשק הישראלי ובכלכלה העולמית בתקופה זו.

להלן היעדים המרכזיים שהציבה הנהלת הבנק לשנים הקרובות:

1. הפעלת המדיניות המוניטרית וניהול יתרות המט"ח בהתאם לסביבה

האתגר הכרוך בניהול המדיניות המוניטרית בסביבת ריבית נמוכה מחייב את בנק ישראל להשתמש באופן מושכל בכלי מדיניות שמותאמים לסביבת ריבית זו. יחד עם זאת, הציפיות להתאוששות של המשק העולמי מחייבות את הבנק להתכונן לרה-נורמליזציה של המדיניות המוניטרית בטווח זמן מעט יותר ארוך. לשם כך ימשיך בנק ישראל להתאים את יכולות החיזוי המקרו-כלכליות לתנאים שנוצרו אחרי המשבר וכן להביא בחשבון שיקולים הנוגעים ליציבות הפיננסית בעת גיבוש המדיניות המוניטרית.

בשנת 2015 ימשיך בנק ישראל לבחון את אפשרויות ההשקעה של יתרות המט"ח במדינות ובכלים חדשים, בהתאם לפרופיל הסיכון שהגדירה הוועדה המוניטרית ובהתאם לסביבה המקרו-כלכלית הגלובלית והמקומית.

2. חיזוק יכולות העמידה של המשק בפני משברים

חוסנו הכלכלי והפיננסי של משק מתבטא בין היתר ביכולתו להתמודד עם משברים ולצלוח אותם באופן מיטבי. כדי להגביר את מוכנותה של המערכת הפיננסית להתמודדות עם אירועי משבר שונים יפעל בנק ישראל בכמה מישורים: גיבוש ויישום צעדים להפחתת הסיכון המערכתי במשק (Macro-prudential), פיתוח ויישום כלים להתמודדות עם בנק בקשיים, וקידום יכולות ההמשכיות העסקית של המערכת הבנקאית ושל מערכות התשלומים והסליקה, לרבות בתחום הקיברנטי.

¹ המועצה המנהלית הינה גוף שתפקידו לפקח על הפעילות המנהלית של בנק ישראל. המועצה מורכבת ברובה מנציגי ציבור. חברי המועצה המנהלית מקרב הציבור הם: ממלא מקום היו"ר מר אורי גלילי, רו"ח יצחק אידלמן ופרופ' נינה זלצמן. חברי המועצה הפנימיים הם: הנגידה ד"ר קרנית פלוג והמשנה לנגידה ד"ר נדן בודו-טרכטנברג.

3. קידום מערכות ואמצעי תשלום אפקטיביים ואמינים

בנק ישראל אחראי בין השאר לאספקה סדירה של מזומנים למשק ולהבטחת קיומן של מערכות תשלומים ושל אמצעי תשלום חלופיים למזומן, כגון צ'קים, מערכת זה"ב, מערכות שב"א ומס"ב, כרטיסי חיוב שונים, ואמצעי תשלום מתקדמים אחרים. בנק ישראל פועל להבטחת האפקטיביות והאמינות של אמצעי התשלום השונים במשק. בשנים הקרובות יקדם בנק ישראל את הנפקת העריכים הבאים של הסדרה החדשה של שטרות הכסף. נוסף לכך יעסוק הבנק בחיזוק התשתית לפיקוח על מערכות התשלומים והסליקה ובהגברת השימוש במערכות ואמצעי תשלום אלקטרוניים.

4. תמיכה בצמיחה בת-קיימא ומכלילה

ההתפתחויות הדמוגרפיות הצפויות, ועמן מיצוי התהליכים שהאיצו את הצמיחה בעשורים הקודמים, מצביעים על כך שהגידול בתוצר לנפש עשוי לרדת באופן משמעותי כבר בהמשך העשור הנוכחי. כדי לסייע לעצב תוואי מדיניות ותהליכים שיתרמו להגדלת פוטנציאל הצמיחה של המשק, ולצד זאת יצמצמו את העוני, בנק ישראל ימקד בשנים הבאות את המחקר בתחומים בעלי פוטנציאל לתרום להגדלת הצמיחה ולחלוקת פירותיה לשכבות השונות של האוכלוסייה.

5. שמירה על אמון הציבור במערכת הבנקאית

לנוכח המבנה הריכוזי של המערכת הבנקאית בישראל, ולנוכח פערי המידע והכוחות בין הבנקים ללקוחותיהם, עולה החשיבות של הסדרת כללים ונקיטת פעולות שיבטיחו את התנהלותה ההוגנת של המערכת ויחזקו את כוחם של צרכני הבנקים. על מנת לשמור על אמון הציבור במערכת הבנקאית ימשיך בנק ישראל לפעול לעידוד התחרות במערכת הבנקאית, לקידום ההגינות של הבנקים כלפי לקוחותיהם ולקידום החינוך הפיננסי לציבור.

6. קידום מידע ומחקר תומכי החלטות מדיניות

בנק ישראל ימשיך לשדרג את הסטטיסטיקה בתחום הכלכלי-פיננסי ולקדם מידע שתומך בהחלטות המדיניות באמצעות פיתוח כלים לניתוח ולחיזוי סטטיסטיים וקידום מחקר וכלי ניתוח אמפירי המשלבים כמה תחומים.

7. שמירה על יציבות המערכת הבנקאית ומערך התשלומים והסליקה

על פי חוק, אחת משלוש מטרותיו של בנק ישראל היא לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה. בשנים הקרובות יניע הבנק הסדרה יציבותית המותאמת למשק הישראלי ולסטנדרטים הבין-לאומיים (קביעת הוראות להבטחת התנהלות תקינה של הגופים המפוקחים), יושם דגש על הליכי פיקוח ואכיפה אפקטיביים לשם הבטחת הציות להוראות החוק וההסדרה, וכן יפעל בנק ישראל להגברת שיתוף הפעולה והתיאום עם רגולטורים בארץ ובחו"ל.

8. פיתוח ההון האנושי

על מנת לשמור על רמת המקצועיות הגבוהה המאפיינת את בנק ישראל לאורך השנים ישים הבנק דגש על תהליכים המבטיחים גיוס ושימור של כוח אדם איכותי בעל מגוון כישורים, ועל גיבושם ויישומם של כלים חדשים לטיפול ההון האנושי.

9. חיזוק היערכות הארגונית להשגת יעדי הבנק

בנק ישראל פועל לחיזוק היערכותו התפעולית והארגונית במטרה לייעל את ביצועיו ולהביא להקצאת משאבים מיטבית לאורך זמן. היערכות הארגונית כוללת הטמעה של מערכות טכנולוגיות מתקדמות בכל תחומי הפעילות של הבנק, קידום של מערך ניהול הסיכונים ושיפור הבקורות בבנק, שדרוג התשתיות הפיזיות של הבנק, שיפור של ניהול המידע והידע, וקידום של מוכנות הבנק להמשכיות עסקית (לרבות בתחום הקיברנטי).

תקציב הבנק

בתקציב בנק ישראל מתוקצבת הפעילות המנהלית של הבנק, הנדרשת לביצוע תפקידיו ולהשגת יעדיו.

בהתאם לחוק בנק ישראל, תקציב הבנק מחולק לכמה תחומי פעולה:

(1) מטה וסיוע (תקציבי ההוצאה של הגופים העוסקים בניהול הבנק ובמתן שירותים ותמיכה);

(2) ביצוע תפקידי הבנק (תקציבי ההוצאה של החטיבות העוסקות בתפקידי הבנק);

(3) נציגות הבנק בחו"ל;

(4) גמלאות;

(5) השקעות;

(6) הכנסות;

(7) עתודה;

(8) הדפסת כסף;

(9) תפעול קרן אזרחי ישראל לרווחי הגז.

בתקציב לשנת 2015 מוצג לראשונה תחום הפעולה החדש "תפעול קרן אזרחי ישראל לרווחי הגז", וזאת לאור השלמת החקיקה הנוגעת להקמת הקרן לניהול הכנסות המדינה מהיטל על רווחי גז ונפט והצורך בהיערכות הבנק לקראת הפעלתה על פי החוק².

התקציב הכולל של בנק ישראל לשנת 2015 מסתכם ב-894.3 מיליון ₪, והוא נמוך נומינלית ב-4.8% יחסית לתקציב לשנת 2014 (939.3 מיליון ₪).

להלן עיקר השינויים בתקציב בנק ישראל לשנת 2015:

עתודה – קיטון של 73.4 מיליון ₪ (-74.7%), הנובע בעיקר מהקטנת העתודות התקציביות ששוריניו עבור הסכם הצמדת הגמלאות למדד המחירים לצרכן, אשר נחתם בינואר 2014. תקציב הבנק לשנת 2015 כולל עתודות תקציביות ששוריניו בגין הסכמים והתקשרויות שטרם אושרו ע"י המועצה המנהלית וישוחררו רק לאחר אישורה בפועל.

גמלאות – גידול של 35.5 מיליון ₪ (+13.7%), הנובע בעיקר מהתשלום הנוסף המתוכנן לשנת 2015 בגין הסכם שנחתם בינואר 2014 ואשר על פיו יוצמדו הגמלאות למדד המחירים לצרכן במקום לשכר הממוצע, בדומה להסכם שנחתם ע"י המדינה בעבר. עלות ההסכם בשנת 2015 עומדת על כ-26.6 מיליון ₪.

השקעות – קיטון של 3.4 מיליוני ₪ (-3.9%), הנובע מהחלטת הנהלת בנק ישראל להימנע מליזום פרויקטים גדולים חדשים שאינם קריטיים על מנת להתרכז בפרויקטים הקיימים, ובפרט בתשתיות הפיזיות.

הדפסת כסף – קיטון של 12.8 מיליון ₪ (-14.3%), הנובע מהשלמת ההנפקה של העריך הראשון בסדרה בשנת 2014.

תקציב לתפעול קרן אזרחי ישראל לרווחי הגז – על פי החוק, על בנק ישראל מוטלת האחריות לתפעל את הקרן לניהול הכנסות המדינה מהיטל על רווחי גז ונפט, אשר תחל את פעילותה בשנים הקרובות.

² חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014.

על מנת להיערך מבעוד מועד להקמת מערך התפעול הנדרש, הוקצה לנושא לראשונה תקציב ייעודי, בתחום פעולה חדש, בסך 0.4 מיליון ₪ בשנת 2015 ו-0.9 מיליון ₪ בשנת 2016.

התקציב לשנים הבאות – 42.8% מתקציב ההרשאה להתחייב לשנים הבאות מיועד להתחייבויות עתידיות בהשקעות הבנק, ובעיקר לחידוש התשתיות והשיפוץ המתוכנן במבנה הבנק בירושלים ולהקמת המרכז לטכנולוגיה וחירום. 38.8% נוספים מתקציב ההרשאה להתחייב לשנים הבאות נובעים מההרשאה להתחייב בגין הנפקת הסדרה החדשה של שטרות הכסף, והם מיועדים להתחייבויות להנפקת העריכים הבאים בסדרה.

תקציב הפעילות המנהלית אינו כולל הכנסות והוצאות הנובעות מיישום כלים מוניטריים, מתן אשראי לתאגידים בנקאיים ולגופים פיננסיים אחרים, ניהול הנזילות במשק, השקעות ביתרות מטבע חוץ, וכדומה. הכנסות והוצאות אלו באות לידי ביטוי בדיון וחשבון הכספי של בנק ישראל.

לוח א' – תקציב בנק ישראל לשנת 2015

(נתונים כספיים מוצגים באלפי שקלים חדשים)

ביצוע התקציב בשנת 2013	תקציב 2014	2015				התקציב	
		שיא כוח האדם	ההרשאה להתחייב	העברות משנת 2014	התקציב		
767,917	939,325	770	698,949	34,221	894,309	בנק ישראל	
624,563 =====	850,019 =====	770 =====	427,525 =====	34,221 =====	817,797 =====	סה"כ ללא הדפסת כסף =====	
175,891	212,320	321	62,416	2,460	223,256	01	מטה וסיוע
164,320	189,775	447	42,147	780	193,305	02	ביצוע תפקידי הבנק
2,632	3,284	2	819		3,423	03	נציגות בחו"ל
226,631	259,966		21,836	879	295,502	04	גמלאות
55,594	87,209		299,440	30,102	83,831	05	השקעות
(505)	(780)				(6,815)	06	הכנסות
	98,245				24,861	07	עתודה
143,354	89,306		271,423		76,512	08	הדפסת כסף
			868		434	09	תפעול קרן אזרחי ישראל לרווחי הגז